

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oată 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăoai Nr. 15.

Se primumă și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici a 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Numeri singuratici a 20 bani se vînd la librăria G. Cârjan, Ploiești

M. Sa Impărăteasa-Regină ELISABETA.

Sibiiu, 11 Septemvrie n.

Aseară târziu ne-a sosit următoarea zguduitoare știre: Viena, 10 Septemvrie. „Impărăteasa-Regină a fost asasinată astăzi în Genf“.

Detailurile acestei zdrobitoare crime sînt:

Sâmbătă, la 12 ore 40 minute, când M. Sa mergea dela hotel la vapor a fost atacată de un individ, care i-a dat o lovitură de pumnal în piept. Scurt după aceea, transportată la hotel, M. Sa Impărăteasa-Regină a expirat.

Atentatorul e un anarhist din Paris, de origine Italian, cu numele Lachen.

Sibiiu, 12 Septemvrie n.

Cu cuvintele laconice de mai sus a anunțat ieri *Tribuna*, într'un număr extraordinar restrîns, știrea despre îngrozitoarea crimă comisă la Geneva, pe malul celui mai frumos lac al Elveției.

O știre din cele mai oribile, din câte a avut să înregistreze cronică veacului acesta ce moare. O știre, care nu putea să ne intre în minte și suflet, deși o vedeam confirmată din atâtea părți oficioase, deși o vedeam încadrată cu triste flămure de doliu, deși o vedeam răspândită în lume de noi înșine...

Ca un trăsnet sguduitor din cerul cel mai senin de vară, astfel a căzut această teribilă veste, asupra noastră, asupra monarhiei, asupra lumii întregi. Și azi, când totul se îmbracă în doliu greu, când toate cântările au înghețat pe buze, și tot sgomotul vieții s'a înădușit — realitatea ne descrie înaintea ochilor cu trăsături marcate iocana celei mai grozave și îngrozitoare crime.

O femeie bătrână, suferindă și zdrobită de atâtea lovituri ale vieții, de abia scăpată din brațele răci ale morții, cade sîngerînd din inimă sub lovitura de pumnal a unui bărbat barbarizat de perversitatea veacului nostru.

Scăpată din brațele morții Ea caută între Alpi elementele întăritoare de viață, și tocmai când sănătatea i-se reîntărește și nădejdea unei vieți mai fericite reapar, apare și demonul în figură de om, ca să stingă cu o lovitură ceea-ce atotputernicia natură a edificat atîta timp cu tălmăduitoare sale pu-

teri, — o vieță de om, scumpă unei părți de lume.

Pentru-ce? Pentru-că în el s'a în-cuibat doctrina infernală a veacului, care subminează și ruinează în lume sub firma anarhiei. Pentru-că Ea, suflet suferind de femeie și mamă nenorocită, este *Impărăteasă și Regină*.

Nenorocitul de om, umblă ca o bestie, urlînd în ascuns și căutînd pe cine să înghită, ca să sguđue odată lumea urgisită de perversitatea eului său, și Ea, Impărăteasa și Regina, cade o jertfă nevinovată în mâinile blăstematului demon.

Eată barbaria civilizației noastre și fatalitatea vieții omenești, cu necuprinsele ei taine și nepătrunsele sale căi.

Tresare toată inima omenească și se cutremură toată ființa, în care simțul omenească nu a degenerat. Popoarele monarhiei întregi rămîn uimite de o lovitură așa de nespuse de crîncenă ce a ajuns pe Monarhul lor. Multe a suferit într'un semisecol de domnie începută în mijlocul rebeliunii popoarelor. Și eată că toate loviturile teribile de până acum ale sorții au fost nimic pe lângă aceasta, care îl isbește în inimă, ca un fulger, tocmai atunci, când se gătește a serba cu popoarele sale credincioase iubileul unei așa de îndelungate domnii.

Cine nu se va cutremura în sufletul său contemplînd și meditînd profund asupra acestor grozave lovituri? Cine nu va cuprinde pe deplin greutatea nemăsurată a coroanei de Domni-

tor, care este așa de greu apăsătoare de cunună de spini a vieții?!

Ea, augusta figură de femeie impărătească, s'a stîns sub lovitura pumnalului, în atenținea lumii întregi, urmată de compătîmirea tuturor sufletelor omenești și de regretul simțit al tuturor popoarelor sale, și s'a sfîrșit ca o jertfă inocentă pe altarul omeniei; Ea nu mai simte nici o durere.

El însă, Augustul său soț și Monarhul nostru are să suporte și să simtă și această grozavă durere, pe care o resimte lumea întreagă. Și aceasta e prea mult pentru o inimă omenească. Pumnalul acestei lovituri e mai ascuțit și mai grozav decît cel al criminalului ucegaș.

Unică mîngăiere a M. Sale, îndureratul nostru Monarh, se fie în Dumnezeu și în popoarele Sale, cari participă la aceste crunte dureri. Între ele poporul român, care cu sîngele său și-a sigilat loialitatea străbună, participă și condolează cu întreagă inimă să la această grozavă încercare a sorții.

Fie, ca ajutorul lui Dumnezeu întru fericirea popoarelor sale să mîngăie sufletul cernit al Monarhului nostru!

Atentatul dela Geneva.

Deși ziarele gem de informații despre oribilul atentat, căruia a căzut jertfă *Impărăteasa-Regină Elisabeta*, totuși de abia conțin informații cu adevărat nouă, cari se mulțumescă spiritul dornic de a ști totul. În cele urmă-

toare vom încerca să resumăm totul ce se știe până acum.

Atentatul.

Sâmbătă d. a. la 2 o. 40 minute M. Sa Imp.-Regină, care venise de curînd la Geneva spre a se restaura, mergea dela hotelul său *Beau-Rivage* spre vapor, ca să participe la o excursiune pe lac. Aproape de vapor un individ, în vestmintă de muncitor, a năvălit asupra M. Sale și i-a dat o lovitură în piept. Augusta Doamnă a picat jos, suita sa a transportat-o pe vapor, care era gata să plece. Capitanul comandant, aflînd ce s'a întîmplat, nu voia să plece, fiindcă Impărăteasa își perduse conștiența de sine. La insistență însă a plecat. — Toate încercările de reedeșteptare au fost zadarnice. S'a observat apoi urmele de sînge, și atunci vaporul s'a reîntors la mal. M. Sa a fost transportată la hotel, unde i-a dat sufletul în curînd, pe la 3 ore d. a. S'a constatat că a fost împinsă la inimă!

Atentatorul.

După comiterea faptului individul necunoscut a prins fuga. Doi birjari, Victor Vuillenin și Albert Siaux, cari erau în apropiere au alergat după el și l-au prins. Criminalul nu s'a opus să fie dus la poliție. Pe cale cântă, și între altele a zis:

— Cred că am lovit bine. Lovitura a fost probabil mortală.

La poliție a declarat franțuzește, că e anarhist și atacă numai pe cei bo-gați.

Dus la tribunal, imediat a fost ascultat de nou, dar n'a voit să răspundă,

zicînd că nu știe franțuzește. La el s'a găsit o carte de militar, din care reiese că e născut la 21 Aprilie 1873, în Paris, de loc însă e din Parma (Italia), și-l cheamă *Luigi Luccheni*.

A venit la Geneva cum spunea cu gândul să omoare o persoană de poziție înaltă; s'a gândit atîta la *Henric, ducele de Orleans*, dar nu i-a succedat. A auzit apoi din întîmplare că aci e Impărăteasa-Regină Elisabeta, și a omorît-o pe ea, fiindcă i-a fost mai ușor să se apropie.

Impresiunea știri.

Vestea oribilului atentat s'a lăsat grabnic. În Geneva guvernul Cantonului numai decît a dispus arborarea steagului negru. Toate festivitățile au încetat și s'au dat grabnic știri guvernului din Viena.

În Viena știrea a sosit la 5 ore. Contele Paar, prim-adjutanul M. Sale a primit prima știre; a doua a venit la contele *Gołuchowski*, a treia contelei *Thun*, care presida tocmai un consiliu de miniștri. Publicul nu voia să creadă și aștepta o desmințire.

La 5^{1/2}, a eșit confirmarea oficioasă a știrii funeste. La 6 ziarele au scos edificii separate. Toată Viena s'a alarmat. Multimea a asediat Burgul, se afle ceva posibilit. Acolo însă nu era nîime. M. Sa era în *Schönbrunn*. Lăfîndu-se știrea, reprezentanții teatrale s'au abzi; unde producțiunile s'au început mai curînd, în grădini și orfee, s'au sistat imediat după aflarea știrii.

La M. Sa Monarchul.

Zguduitoarea veste M. S. Monarchul a aflat-o dela contele Paar, care l-a pregătit înainte și pe departe la primirea funestului nunțiu.

— *Acesta e cîșul cel mai amar al vieții mele, — a zis Monarchul coșleșit de durere.*

Ear' mai târziu se zice că ar fi făcut reflexiunea:

— *Așadar nu există în lume nici o durere de care eu să fiu crușat?*

Date biografice.

Împărăteasa-Regină *Elisabeta, Amalia, Eugenia*, este fiica ducelui Maximilian de Bavaria. S'a născut la 24 Decembrie 1837. La 24 Aprilie 1854 s'a cununat în Viena cu M. Sa Împăratul Francisc Iosif, și a avut următorii fi:

Sofia (Friderica, Dorotea, Maria, Iosefa) archiducesă, născută la 12 Februarie 1855, a răposat în vîrstă de doi ani.

Gisela (Luiza, Maria), născ. la 12 Iulie 1856, s'a măritat după principele Leopold de Bavaria.

Rudolf, fostul principe de coroană și cîronom, născut la 21 August 1858, a murit moarte tragică la 30 Ianuarie 1889.

Maria Valeria, princesă și archiducesă de Austria, n. la 22 Aprilie 1868; s'a cununat la 31 Iulie 1890 cu archiducele Francisc Salvator.

Înalta defunctă a suferit în timpul din urmă de un morb de nervi foarte greu și era aproape se moară în locul de cură *Nanheim*. Reînsănătoșindu-se și restaurată fiind pe deplin a mers în Elveția, la *Teritet*, unde și Maiestatea Sa Monarchul petrecea cu plăcere. La Geneva, locul fatal, s'a dus numai Vineria trecută, ca se facă o vizită.

Știrea în Sibiu.

Teribila știre a ajuns la Sibiu abia între 10 și 11. Seara a avut loc la teatru un concert, care a durat până la 9^{1/2}. Atunci încă nu se știa nimic. Seara s'a lăsat faima prin cafelele și restaurante. Abia Duminecă dimineața a aflat marea public vестea din ediția separată a ziarelor.

Tribuna a fost informată despre oribilul atentat printr-o telegramă din Viena. La 10 ore a apărut *Tribuna* într'un număr extraordinar pentru abonenții din Sibiu. Textul acestui număr e reproduc în fruntea numărului de azi.

De dimineață deja s'au arborat flamure negre pe edificiile publice din oraș și s'au tras clopotele la biserici. Doliul Românilor se manifestă prin flamurele arborate la metropole, la seminar, la *«Tribuna»* și alte edificii.

Doliul în Pesta.

Știrea atentatului a sosit în Buda-pesta de timpuriu, la 5 ore d. a. Numai decât zările au scos ediții separate, teatrele și localele de petrecere au sistat toate producțiunile.

Duminecă dimineața zările au apărut toate în doliu, aducând articoli plini de emoțiune.

Chiar și ieri d. a. unele ziare au scos edițiuni regulate.

În parlament s'au ținut ieri ședințe în ambele case. Camera deputaților s'a întrunit la 11 ore sub prezidiul lui *Szilágyi D.*, care a făcut necrolog elogios înaltei defuncte. S'a hotărât a exprima M. Sale condolențe, a nu mai ține ședințe decât la 3 zile după înmormântare; a înartacula în lege memoria Reginei și mulțumita națiunii.

Aceste hotărîri s'au primit și în casa magnaților, prezidiată de vicepresidentul Daruváry.

Înmormântarea.

Ieri seară un tren separat de curte a plecat din Viena la Geneva, ca să aducă trupul augustei defuncte. După secționare, care a constat o rană de peste 8 cm. adîncă, trupul a fost îmbalsamat. *Mercuri* va sosi la Viena trenul, care va aduce rămășițele pămîntului ale răposatei. Se vorbește în cercurile diplomatice, că împăratul Germaniei și regele Italiei vor asista în persoană la înmormântare.

Înmormântarea se va face probabil în 17 l. c. Doliul va ține 6 luni.

M. Sa Monarchul.

Toate privirile se îndreaptă în acest moment spre mult încercatul Monarch, care așa de crudel a fost lovit de soarte. Se știe, că faptul acesta oribil l'a zdrobit și în Viena s'au lăsat știri îngrijitoare despre urmările neașteptatei loviturii.

P. Lloyd scrie: «Împăratul în tot decursul anului a fost cuprins de sinistre dispoziții și presimțiri. Adese-ori zicea: Dacă numai ar trece odată anul iubilar. Părea că se teme că vre-un act oribil al sorței va căde înainte de momentul festiv».

Bartha Miklós scrie în *Magyarország*: «În cărunțul nostru Domnitor mai este oare putere, ca să suporte și această lovitură?

«Acum toate s'au stîrșit!» Acest negru cuvînt l'a scăpat de pe buze, când a auzit funebra știre. Cine va ști spune, ce fond are câte un atare strigăt de durere?

«Acum toate s'au stîrșit!» — Cîntă desiluzie, cîntă suferință, cîntă griji și desperări pornesc în sbor cu aceste negre cuvînte».

Egyetértés zice, că un om aproape de guvernul maghiar s'ar fi exprimat, că M. Sa nu va mai rămîne acum pe tron ci va abzie.

Mai nou.

Manevrele din nordul Ungariei s'au sistat.

Un servitor al curței împărătești a înnebunit și strigînd: Unde e ucigașul Împărătesei noastre? — a căzut pe stradă.

Toate curțile europene au exprimat condolențele Monarchului nostru; asemenea și președintele Statelor Unite din America.

Atentatorul Luccheni — se zice — continuă a cănta în cîntecul sa cîntece frivole, ca un nebun.

Sibiu, 12 Septembrie n.

Chestiunea nerepresentării României la manevrele dela Buziaș s'a deslușit, prin zelul corespondentului nostru în mod mulțumitor. A se vedea articolul special în chestiune.

— Am dori ca cel puțin tot așa să se deslușească și cealaltă chestiune: lipsa arhizierilor noștri dela primiri.

România și manevrele din Bănat.

— Dela raportorul nostru militar. —

Timișoara, 10 Sept. n.

Pentru a limpezi chestiunea că: **fost-a România reprezentată la manevrele dela Buziaș ori nu, și dacă da, în ce mod, oficios ori numai prin privați, am mers ieri, Vineri, în 9, drept la comanda corpului VII. din Timișoara pentru a mă informa din izvor oficios și autentic.**

Din partea unui organ competent al comandai corpului VII. de armată mi-s'a dat următoarele deslușiri:

Încă înainte de începerea manevrelor celor mari dela Buziaș s'au prezentat la comanda de corp din Timișoara domnii căpitani ai statului-major român *Lupescu*, căpitan de artilerie și căpitanul *Oprescu*, căp. de cav., cu credinționale și recomandățiuni dela legațiunea română și dela ministerul ces. și reg. de război din Viena.

Acești domni deja în luna lui August au luat parte la manevrele de divizie ce s'au ținut înainte de începerea manevrelor mari de corp, pe teritoriul Timișoara—Bocșa—Vérșef.

Acești domni avînd dreptul de-a lua parte la toate operațiunile, au și raportat superiorilor lor despre toate ce au văzut și studiat la manevre.

Alcun e faptă ce a raportat corespondentul militar al acestei foi cu datul de 2 Septembrie, că anume România nu este reprezentată la manevrele dela Buziaș ca și celelalte state europene prin atașatul seu militar dela legațiunea din Viena, dar' cauza nu e politică, ci zice numai în împrejurare, că fostul atașat militar al României dela legațiunea vieneză și-a părăsit postul seu de până acum, avîsându-i-se altă sferă de activitate în armata română, ear' noul atașat încă nu s'a putut denumi, din cauza — ușor de explicat când luăm în considerare, că cît de greu este a afla o persoană corespunzătoare în toate privințele pentru a fi trimis ca atașat militar al României la Viena.

Toate combinațiile politice alarmătoare, ce s'au născut din cauza susatinsă, cad deci de sine.

Domnii căpitani *Lupescu* și *Oprescu* dela Buziaș au plecat la manevrele din Ungaria-de-nord, unde asemenea se țin manevre mari între corpul I. galician (Cracovia) și între corpurile III. (Pojon) și VI. (Căsovia). Ear' deja înainte de manevrele dela Buziaș oficerii români luase parte la interesante exerciții a pontonierilor și a flotilei dunărene trimise la *Korneuburg* din sus de Viena. Δ.

1848.

Cronica anului.

Pesta, 10 Septembrie.

Biletul împărătesc dela 4 Sept. fără contra-semnatură a produs supărare generală. Jellacici nu numai că e rehabilitat în demnitățile de mai nainte, ci e și lăudat pentru meritele lui față cu monarchia, și e îndemnat ca și de aci înainte tot așa credincios să se poarte.

(Org. Naț. nr. 19).

Pesta, 10 Septembrie.

Azi la orele 4 după amiază a sosit deputațiunea de o sută a dietei. Deputațiunea dată-ce a sosit la Viena a trimis la Monarchul pe cei doi miniștri (Batthyányi și Deák) cari petreceau aci din 2 Sept. n. fără a fi primiți de Monarch și fără a exopera sancționarea legilor susținute de dietă mai curînd. Primirea deputațiunei a fost prefriptă pe 8 Sept. n. la 12 ore. Deputațiunea își făcea adresa către Maj. Sa, care la pofta Împăratului a fost tradusă pe nemțește. În 8 Sept. vine generalul *Lobkowitz* și spune Ungurilor, că dacă nu vor schimba unele expresiuni din adresă, cari pentru Monarch sînt vătămătoare, pot să se reîntoarcă la Pesta. Schimbarea s'a făcut și așa în 9 Sept. au putut să se prezenteze înaintea Monarchului. Dar' Monarchul l'a primit cît se poate de rece, exprimîndu-și voința de a nu sancționa nici o lege fără a fi revizuită din punct în punct; de altminterlea pentru lucruri de aceste este ministerul. Primirea rece a deputațiunei în Pesta a produs iritație că abia s'a putut liniști poporul.

(Gaz. de Tr. și Am. Pop.)

Orlat, 10 Septembrie.

Adunarea din Orlat. Se adună deputații din toate companiile regimentului sub prezidiul comandantului br. Rauber.

Orlat, 11 Septembrie.

Regimentul declară cu toată solemnitatea că el voște să stee numai sub regimul M. Sale al Împăratului, ear' ministerului unguresc, pe care nici până acum nu l'au recunoscut, îi deneagă ori-ce ascultare.

Adresa regimentului I. formulată spre a se aduce la cunoștința Monarchului, a fost subscrisă în numele regimentului de delegații plenipotenți ai sei: *David Ursu*, locotenent, *Mihail Novacu*, locot; *Ioan Moldovanu*, paroch; *Antonie Vestemeanu*, paroch; *Ioan Banciu*, învățător com.; *Constantin Stejar*, învățător com.

Petițiunea regimentului s'a publicat în text original german în *«Romaenen der österr. Monarchie»* I. Heft 8. 21—25. (Barițiu).

Timișoara, 11 Septembrie.

Maghiarii au atacat St.-Toma, dar' au fost rău bătuti. (Siebb. B. 105).

Oradea-mare, 11 Septembrie.

Români din jurul Orăzei și din mai multe părți ale Bihariei, apoi cei dela Arad s'au rîsculat alungînd pe Maghiari.

(Kol. Hir.)

Viena, 11 Septembrie.

Dietă a șters toate datorințele iobăgești și Împăratul a sancționat legea, care dispune despre aceea, că niște venituri anume să fie despăgubite din veniturile statului.

Ministerul a primit mijlocirea anglo-franceză în cauza Italiei.

Garda grînițarească s'a scos de sub jurisdicțiunea Pestei și este subordonată Vienei cel puțin pentru oare-cîtva timp.

(Gaz. de Tr. nr. 74).

Pesta, 11 Septembrie.

Întreaga gardă ungurească a demisionat

Viena, 11 Septembrie.

Radetzki a trimis lui Jellacici 1 milion fl. arg.

(W. Ztg.)

Pesta, 11 Septembrie.

Ambele case au ținut sfături secrete, firește în urma celor întîmplate la Viena, și la 4 ore d. a. ministerul și-a dat demisiunea; la 6 ore d. m. s'a ținut dietă pe lîngă o mulțime teribilă de public, în care i-se dănează palatului dreptul a guvernării fără minister, despre ce se și încunoștințează îndată. *Kossuth* și-a reluat oficiul în mod provizoric, și a început a vorbi despre Austriaci și mai cu seamă despre Domnitor așa ca despre un om fătarnic. A propus apoi dietei să decreteze circulația bancnotelor de 5 fl. sub pedapsa morții. A prețins ca palatinul să fie recunoscut din nou și ca legile nesancționate să nu se aplice până după sancționare. Dietă toate acestea le-a prihit cu unanimitate. *Kossuth* apoi și-a luat de ajutor pe lîngă sine pe *Nyáry*, *Perényi* și *Pázmándi* până va fi denumit ministerul.

(Gaz. de Tr. 74).

Viena, 11 Septembrie.

Se decide ca protocoalele, întrebările și conclusele dietale să se propună între alte patru limbi și în limba română.

Și aici nu sînt decât 7 deputați români din Bucovina! (Org. Naț. nr. 19).

Pesta, 11 Septembrie.

Jellacici năvălește pe trei locuri în Ungaria cu 20.000 miliție regulată și 15.000 insurgenți. Provișione nu are. (Kerékgyártó).

Pesta, 11 Septembrie.

Se începe dieta împreună cu ambelor case și ține până la 9. După amiază se începe la 6 și ține până la 10. Ministerul își dă demisia, afară de *Kossuth* și *Szemeré*.

Se trimite o deputațiune la palatin ca să-i aducă la cunoștință cele întîmplate. Într-aceea se aduc următoarele decisiuni: 1. Se întărește lucrarea ministerului de finanțe cu publicarea bancnotelor de 5 fl. 2. Ca miliția de aci încolo să se verbueze; în batalioane se vor lua și soldații de linie de până acum, și li-se vor computa anii serviciului de mai nainte.

(Org. Naț. nr. 18).

Cronica politică.

Din Creta.

Știrile ce vin din Creta anunță cruzimi grozave, ce s'au comis asupra creștinilor din *Candia*. Trupele turcești în loc se susție ordinea, au luat partea rîsculaților turci. Astfel s'a putut întîmpla, că în *Candia* au fost omorîți 800 de creștini. În *Atena* au sosit 250 de refugiați din *Candia*, cari enarezău, că cruzimile cele mai mari le-au comis soldații turci și bașibozucii. Toți creștinii, cari au eșit pe strade, au fost măcelăriți fără cruțare.

O depeșă din *Atena* anunță, că guvernul Greciei va ruga puterile europene prin o circulară, ca să curme neliniștea din Creta, care sgudue Grecia deja de trei ani.

Desarmare?

Țarul Rusiei a inspectat flota rusească de pe Marea Neagră și din incidentul acesta a trimis un autograf mare-lui duce *Alexis*, admiralul marinei rusești, în care între altele declară, că în puternica flotă, care s'a adunat în *Sebastopol*, află garanța liniștei și progresului pacinic al Rusiei-de-sud.

Nu știm întru-cît conglăsește acest autograf cu circularul Țarului despre desarmare.

Manevrele din Bănat.

— Raport special al coresp. nostru militar. —

IX.

Buziaș, 6 Septembrie.

Luptele de astăzi între ambele corpuri de armată VII. și XII. s'au desvolat la răsărit de Buziaș, anume între satele *Sinerseg*, *Petroasa* (Daruvár), *Sacoșul-unguresc* (unde însă nu locuiește de prezent nici un Ungur, ci numai Români) și pădurea *«Dumbrava»*.

Ieri, corpul XII. (răsăritean-ardelean), intrînd în acțiune numai cu două divisiuni, a fost atacat din partea corpului VII. (bănățean-orisan) cu trei divisiuni (dintru care una, diviziunea 17, comandată de Principele de coroană *Francisc Ferdinand*), adică cu puteri mai mari, fu silit să se retragă din pozițiunile lui (alcum foarte bune și încă și fortificate) de pe dealul *Silagiului*.

Încă ieri (Luni, în 5), după amiază — deja prea târziu pentru lupta de ieri — sosise în ajutorul corpului XII. diviziunea 35, care petrecuse Dumineca în *Lugo*, dar' plecase de acolo (la ordin mai înalt al supremei comande), de abia Luni dimineața la 8 ore 30 min. Astăzi, Marți, în 6 Septembrie, comandantul corpului XII. simțindu-se egal la puteri cu contrarul (corpul VII.) începî ofensiva și, după o luptă interesantă și foarte instructivă în detaliurile ei, îi succese a bate pe contrar și a-l respinge spre apus de Buziaș. Detaliurile manevrei de astăzi vi-le voi comunica ulterior, de oare-ce — sincer spus, nici noi raportorii în decursul luptei nu prea sîntem orientați, cum stau șansele ambelor corpuri ce se luptă?

Vedem mii și mii de «cătane», nuori de pulbere, atacuri de călăreți, auzim bubuitul tunurilor, studiăm cartele speciale, dar' despre starea adevărată, despre succese decizătoare, numai comanda centrală e pe deplin orientată, și noi

raportorii ziaristicii primim de abia în seara zilei de luptă informațiuni exacte dela oficerul designat spre acest scop din partea comandelor ambelor corpuri, respective a supremei comande a manevrelor.

Pe câmpul de manevră m'am înțîlnit cu raportorii dela foi alcum foarte însemnate din monarchie și afară de monarchie. «Colegii» nu sînt nici-cînd informați mai bine decît mine. Ba adese-ori cer informațiuni, știri, constatări dela mine, pentru-ca se poată raporta redacțiunilor lor încă în ziua respectivă despre decursul manevrei, — încă înainte de ce ne adunăm la oaltă pentru a primi informațiunile oficiale dela statul-major. Δ.

Scrisori din Bucovina.

Suceava, 8 Sept. n.

Alegerile dietale. — Arhimandritul Ciuntuleac. — Duzin-pașa. — St. Ioan. — Partidul național. — Atitudinea consistorului.

Rapoartele «Patriei» asupra situațiunei din Bucovina sînt de natură a atrage atențiunea tuturor Românilor asupra fîrșoarei ruptă din vechea Moldovă și lăsată atîtă timp în voia întîmplei. Numai cînd și cînd se iviau momente însemnate în vieța bucovinenilor, deșteptându-le conștiința națională încălzită de vechile și frumoasele monumente ale mărgăritarului Moldovei. Avîntul din urmă însă — vedem cu bucurie, că l'a umplut de entuziasm și pe frații noștri ce gem sub jugul nesuportabil al Ungurilor. Întru-cît e îndreptățit acest entuziasm va dovedi viitorul. — Idealul Românilor din Bucovina este încă foarte departe; se vor perînda încă multe generațiuni până se va recunoaște și bucovinenilor dreptul de existență în grădina strămoșilor sei.

Nu se poate însă nega, că avîntul luat în timpul din urmă a îndrumat în politica militantă un sistem și a preparat o organizare, care ne umple de frumoase speranțe, — cu toate acestea triumful ar fi ridicol. Tocmai ranjarea tuturor Românilor sub un drapel întîmpină mari greutăți, până-cînd mai ales există în mijlocul nostru indivizi, chiar considerai de societate, cari se îngrășe așa zicînd din mîduva sîrmanului popor înșelat și supt de atîtea creaturi infecte, ce se îndeasă ca să-l fericească.

Stăm înaintea alegerilor; încă nu știm ce poziție va lua guvernul față de candidații partidului național. Toată suflarea românească ar trebui să fie una în idee, cînd e la mijloc constituirea unui corp, care are să decidă asupra existenței întregului popor. Știrile din urmă însă ne dovedesc contrarul. Înțelegem și admitem diferența părerilor, dar' cînd neagra conștiință a unor creaturi descreate nîsuie a împedea tocmai avîntul cel mai frumos, ajungem la desperare. Totuși, nu crează infamii că vor nimici solidaritatea. Chiar se învingă, victoria va pecetui mormîntul lor propriu.

Ilustrăm aceasta cu următorul exemplu: În nr. din 4 Sept. a. c. al foi jidovești *Buk. Rundschau* a apărut portretul binemerit al arhimandritului *Emanuel Ciuntuleac*, mai ales dacă trăsăturile fisionomice indică însușirile unui decăzut, care nu cruță nici un mijloc spre a-și satisface poftele truștești și sufletești. Vrednic loc pentru priorul mănăstirei vechi metropolii a Moldovei în foaia jidovească, care l'a onorat și cu o biografie ce excelează atît prin sterilitate, cît și prin neadevăruri.

Ne mirăm, că «Patria» n'a demasca imediat pe acest individ, ca să știe toți Români ce puru nutrește dulcea Bucovină. În următoarele vom înșira numai unele date din vieța candidatului lui *Duzin-pașa* începînd cu anul 1890; căci mai nainte catechetul trîndav dela școalele medii nu era cunoscut, doar' numai cassierilor din buticele, une-ori cele mai murdare, unde își expune smeritul și evlaviosul călugăr frumosul seu chip spre admirare. De abia metropolitul *Silvestru* a trebuit să comită greșeala fatală, încredințându-i cărja pentru paza moaștelor Sf. Ioan în 1890, — un post, de care numai vrednic nu s'a arătat. Adăpostul acesta l'a deșteptat ambiția; aci a început a cloci la planuri, unui mai monstruos decît altul.

Dăm în vileag toate în fața lumii, ca prin nașterea unei discuții publice, să se aleagă neghina de grâu. Scusă, iubite cetitorule, necruțarea în tractare, căci durerea pricinuită prin vătămarea brutală a sentimentului național, vătămarea fără muștrare de cuget a sentimentului de solidaritate în un timp în care stă pe cumpănă soarta unui popor întreg — durerea aceasta a ajuns culmea.

Trebuie să ne cunoaștem bine și să ne distingem toate calitățile individuale la persoanele cari aspiră la postul de comandant în luptă înversunată ce ne așteaptă.

Prima idee ce frămîntă creerii călugărului în noul adăpost era căștigarea unui teren firm pentru o poziție dominantă a înaltei sale persoane, încunjurat de ruiele numeroase, cari năvăleau deja din toate părțile, pentru formarea curței în hamul dela sf. Ioan — un principiu acesta ce, durere, era observat și

O prăvălie

de manufacturi, firmă veche și solidă, din un oraș al comitatului Sibiu, situată la piață, se vinde din mână liberă pe lângă condițiuni favorabile.

A se adresa la administrațiunea ziarului „Tribuna”. [1711] 2-3

REGATUL ROMÂN.

Primăria orașului Brăila. Publicație.*)

Pe baza deciziei consiliului comunal nr. 13/I. din ședința extraordinară dela 14 Martie a. c., a jurnalului consiliului tehnic superior nr. 451/1898 și a ordinului dlui ministru de interne nr. 11070 din 26 Iunie 1898, subscrișul primar al orașului Brăila, aduce la cunoștința generală, că în ziua de 1 Octombrie 1898, la orele 4 p. m., se va ține la această primărie, o singură licitațiune publică, prin oferte sigilate, fără drept de supralicitățiune, oferte sau supraoferte, pentru darea în concesiune a iluminatului orașului Brăila prin electricitate.

Afară de casele enumerate la art. 114 din caetul de sarcini, se vor admite la licitațiune și toate celelalte case, care se ocupă în special cu iluminatul electric și care vor prezenta:

1. Certificate, dovedind că au construit deja stațiuni mari centrale de iluminat electric.
2. Statutele și organizația societății, probând că dispune de mijloace suficiente pentru a întreprinde lucrările prevăzute în caetul de sarcini al concesiunii ce face obiectul prezentei publicațiuni.
3. O procură legalizată autorisând persoana care se va prezenta în numele casei de licitațiune.

Toate aceste acte vor trebui să fie redactate în limba română sau cea franceză, vizate de consulatul român respectiv și depuse primăriei de Brăila cinci zile înainte de licitațiune.

Casele care nu vor fi îndeplinit aceste condițiuni, nu vor fi admise la licitațiune. Ofertele vor fi făcute ad-literam după formularul alăturat la caetul de sarcini. Ofertele condiționate sau ori-ce alte oferte, care ar diferi câtuși de puțin de formularul model, vor fi respinse din concurență.

Ofertele vor purta pe prima față a plicului inscripțiunea:
„Oferta pentru iluminatul electric al orașului Brăila”.
Garanția provisorie este fixată la lei 15.000 în numerar sau efecte publice garantate de stat.

Caetul de sarcini împreună cu celelalte piese, constituind întregul proiect, se pot vedea la primărie în toate zilele de lucru, dela orele 10—12 a. m.

Primar: N. N. Ionescu.

Secretar general: N. Țino.

Nr. 7371
Brăila, 16 Iulie 1898.

[1525] 4-5

*) Publicațiunea anterioară nr. 7116, anunțând licitațiunea pentru ziua de 10 Septembrie 1898, a fost anulată și înlocuită prin cea de față.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite flori, compusă după explicările orientalilor de

Un amoresat.

Acest volum, în format drăgălaș (32°) imprimat pe hârtie velină, în două culori, negru și albastru, elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de până colorată, tabla titlului imprimată cu aur.
Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Concurs.

Pe baza planului și a preliminarului de spese se scrie prin această licitațiune publică pe 24 Septembrie a. c., înainte de amiază la 10 ore, în cancelaria comunei Cisnădie, pentru construirea drumului vicinal Sadu—Riusadului, la care antreprenorii se invită.

Suma preliminarului este cu 8108 fl. 47 cr. proiectată. Vadiul constă din 100 fl. Licitățiunea va fi orală. Oferte în scris se primesc până la începerea licitațiunei. Alte condițiuni mai de aproape, precum și planul și preliminarul de spese stau expuse spre vedere în cancelaria comunei Cisnădie. [1731] 1-3

Cisnădie, în 9 Septembrie 1898.

Comisiunea drumului vicinal.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala comunală de nou înființată, prin această se scrie concurs.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salar anual 400 fl., cuartir liber și cuincenalele prevăzute în lege.

Dela concurenți se recere, ca pe lângă calificățiunea prescrisă se poseadă pe deplin limba română și maghiară.

Petițiunile sunt a se așterne la adresa subscrișului până în 30 Septembrie st. n. a. c.

Coșna, (p. u. Dorna-Candreni, Bucovina), la 6 Septembrie 1898.

Basiliu Szabó,
președintele senatului școlar.

[1732] 1-1

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Luptele Românilor.

Articoli istoriei-politici

de

Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelenți articoli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate.

Prețul 50 cr.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet
George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socce & Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare a „Balade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 fl. 1.25.

La comanda, care sunt a se adresa „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr. porto pentru 1 volum.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de

Dr. Rudolf de Jhering

traducere

de Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

fiecare Român,

luptător pentru

dreptul național.

»Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu.

Inserați în „Călimdarul Poporului”!

Cea mai extinsă publicitate românească se poate ajunge prin publicarea unui inserat în „Călimdarul Poporului”. Apare în 6000 exemplare! Este cel mai popular, cel mai iubit și mai ieftin călimdar românesc.

Raportul literar al „Asociațiunei” îl pune în fruntea călimdarelor noastre și-l numește:

Eminentul „Călimdar al Poporului”.

Se recomandă deci:

Tuturor băncilor, societăților comerciale, industriștilor, comercianților, producătorilor și tuturor întreprinderilor și întreprinzătorilor români,

cari vor să cucerească teren nou în poporul nostru, ca să dea un inserat în „Călimdarul Poporului”.

0 pagină întreagă costă . . . 6 fl.

Jumătate pagină 3 fl.

„Călimdarul Poporului” propagă principiile economiei naționale, comerțului și industria națională.

Textul inseratelor, dimpreună cu taxa, sunt a se adresa la subscrișul societății editoare

până cel mult 15 Septembrie n.

După terminul acesta nu se mai pot primi inserate.

Sibiu, 8 Septembrie n. 1898.

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu,

(Strada Poplăcii 15).

Editura „Călimdarul Poporului”.

La Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de tot felul

cărți școlare,

precum și tot felul de recuizite de scris, pene, tocure, cernețuri diferite culori, diferite ceruse, de desen, caiete pentru limba română și germană, pentru comput, dictando, hârtie de desen, diverse, gumă, liniale, calimare. Comandele se efectuează cu cea mai mare acuratețe și promptitudine.

Pentru numeroase comenzi invitați

Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 lei la 80 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipéruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcișul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăciul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojona Némecová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 lei 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărșea cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genéray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărăci. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Ventură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Crăinului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Balada de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1889). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 80 cr. sau 80 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedia de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusea-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Rogeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedia în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 26 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadeta. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.